

Štvrtá veľkonočná nedeľa A

3. mája 2020

Jn 10, 1 – 10

Milé sestry a bratia v Kristovi

Biblia viackrát používa obraz pastiera a jeho zvereného ľudu. Dnes, na nedeľu Dobrého pastiera, sme popri evanjeliu čítali aj známy žalm 23: „Pán je môj pastier, nič mi nechýba.“ Tento žalm ako obľúbenú modlitbu mal rád aj samotný Ježiš Kristus – cítiť to z podobenstva o dobrom pastierovi. Obrazy z prírody, podobenstvá boli pre vtedajšieho človeka Biblie prirodzené, súviseli totiž s jeho každodenným životom. My, moderní ľudia ale už zväčša žijeme vo svete, ktorý my sami - pomocou vedy a techniky - spoluvytvárame; primárny svet stvorenia, prírody prestáva rozochvievať naše vnútro.

Prírodné obrazy k nám prichádzajú akoby z diaľky – naše uši sú viac „nastavené“ na objektnú, popisnú reč techniky, na mechaniku, nie na život prírody. (Ešte dobre, že o dobrom pastierovi hovoríme teraz na jar, keď sme ešte po zime ako tak schopní vnímať prebúdzanie sa prírody.)

Napriek pretechnizovaniu nášho života sa ale aj dnes v živote dejú rôzne drámy, života sa ani dnes neodvíja mechanicky – akoby na výrobnom páse – ale je spätý s obavami, nádejami; je spätý s túžbami rozochvievajúcimi naše srdcia. O tom všetkom, o Duchu sa nedá hovoriť objektnou rečou; rečou, ktorá sa chce schovať za chladnú odbornosť. Keď sa o takúto objektnú reč v súvislosti s tým najvlastnejším pokúsime - zistíme, že takto vlastne zabíjame ducha. Podobne končia aj pokusy prerozprávať objektnou rečou posolstvo evanjelia: napriek snahe byť aktuálny sa nám skôr podarí „zabiť“ to, čo evanjelium vlastne chce povedať. Pretože život samotný, vzťahy a všetko dôležité v živote sa nedá produkovať, vytvárať – napriek tomu, že na pracovisku sme zväčša nútení produkovať a vytvárať.

Je dobré, keď aspoň v rozhodujúcich chvíľach vieme použiť slová modlitby – napríklad žalmu 23 – kde sa hovorí o ohrození a zároveň o pomoci, ktorú v tej chvíli môže pocítiť. Takáto modlitba, keď je úprimná môže pretvárať, premieňať nášho Ducha, vie byť oporou vo chvíľach ohrozenia. Cez modlitbu tak môžeme skúsiť metanoiu – premenu života, ktorú nám pripomína aj veľkonočné obdobie. Spisovateľ a režisér Patrick Roth hovorí o tejto premene. Ak na začiatku žalmu 23 sa človek ešte cíti byť objektom starostlivosti pastiera, vo chvíli ohrozenia sa začína stávať sám sebou, začína si uvedomovať svoju dôstojnosť. („Nebudem sa báť, lebo Ty si so mnou“) V ohrození si uvedomuje, že Boh samotný nám ponúka pokrm, posilu voči ohrozeniu: „Prestieraš mi stôl pred očami mojich nepriateľov.“ Jedno, či títo nepriatelia sú tí vonkajší, alebo je to náš vnútorný nepriateľ, ktorého nesieme sami v sebe ako svoj vlastný „tieň“. Človek sa v tejto modlitbe stáva z pominuteľného niekým trvácim – „aby som mohol bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní.“ To je obraz celostného života, na ktorom – ako hovorí P. Roth – môžeme mať účasť už tu a teraz: cez tabernákulum našej duše, nášho vnútra. Takáto modlitba nie je len prázdnu recitáciou, ale premenou nášho vnútra, našej duše.

V texte dnešného evanjelia si môžeme všimnúť, že prekvapivo nekladie dôraz na záchrancu – aj keď Ježiš je pre nás Tým, kto zachraňuje. Toto evanjelium prekvapivo nezdôrazňuje romantickým spôsobom dobrého Pastiera nesúceho stratenú ovečku, ale viac zdôrazňuje motív odomykania,

otvárania. Ježiš Kristus je tými dverami, ktoré vedú k srdciam poslucháčov, prijímateľom jeho posolstva. Dôležité je ale aj odomykanie nášho vnútra, nášho Ducha. Ak sa zatvrdíme, dobrý Pastier nechce nasilu vylamovať dvere nášho vnútra, dobíjať sa k nám silou. V Ježišovom obraze nie sme len pasívnymi objektami starostlivosti pastiera. Dôležitá je aj naša schopnosť otvoriť sa v živote tomu dôležitému, „odomknúť“ svoje vnútro tomu dôležitému.

To je možné cez úprimné prežívanie nášho života. Tam, kde prestávame hrať sami sebou; tam, kde sa stávame sami sebou. Kde vieme prijať aj to iné v sebe, v nás – možno aj to, čo nás ohrozuje. Otvárať, odomykať náš život môžeme tam, kde nechceme svojim životom disponovať ako nejakou vecou. Teda všade tam, kde povedané s Albertom Schweitzerom máme pred životom úctu. Kde chrám a to čo v ňom prežívame nie sú pre nás len nejakou formou spolkového života, ktorý nám v terajšej situácii chýba, ale kam chodíme obnoviť studničku, z ktorej čerpáme vodu života. Kde nás samotný Ježiš (spolu so svojimi pomocníkmi) vodí k tichým vodám, kde našu dušu osviežuje. Amen.